

Szilágyi Károly

**A média szabályozása
Portugáliában**

Budapest, 2010. november, 61. szám

Kiadja az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet
Budapest, 1021 Hűvösvölgyi út 95.
Felelős kiadó: Nahimi Péter igazgató
Borítóterv: Czakó Zsolt

Tartalomjegyzék

A médiaszabályozás alapjai.....	5
Jogforrások	5
Alkotmányos alapok.....	5
Szabályozó hatóság	7
Statútum.....	7
Szervezet	8
Tulajdonlás, versenyjog.....	9
Rádiózásról szóló 4/2001. törvény	9
Televíziózásról szóló 32/2003. törvény.....	10
Elektronikus kommunikációról szóló 5/2004. törvény.....	11
A hírközlési hatóságról (ANACOM)	11
Közszolgálati televízió és rádió.....	14
Közszolgálati finanszírozás	16
Televíziós törvény	17
Televíziós sugárzási licenck	22
Rádiótörvény	23

A médiaszabályozás alapjai

Jogforrások

A portugál médiaszabályozás elsődleges jogforrásai a következők:

- alkotmány: 1976. április 2-i alkotmány (utolsó, 7. kiegészítés: 2005);¹
- Hírközlési hálózatokról és szolgáltatásokról szóló 91/1997. törvény² (augusztus 1.), nagyrészt módosította a 29/2002. tv;³
- Sajtótörvény: 2/1999. törvény (1999. január 13.);
- Rádiózásról szóló 4/2001. törvény (2001. február 23.),⁴ módosította a 27/2007. tv;⁵
- Versenytörvény, 18/2003. törvény (2003. június 11.);
- A televíziózásról szóló 32/2003. törvény (július 30.),⁶ módosította a 27/2007. tv;⁷
- Elektronikus kommunikációról szóló 5/2004. törvény (2004. február 10.).⁸

A médiaszektort szabályozó és felügyelő hatóságok, szervek:

- Médiaszabályozó Hatóság, Entidade Reguladora para a Comunicação Social – ERC⁹
- Nemzeti Távközlési Hatóság, Autoridade Nacional de Comunicações – ANACOM (korábban Instituto das Comunicações de Portugal – ICP)¹⁰
- Versenyhatóság, Autoridade da Concorrência¹¹

Alkotmányos alapok

Hasonlóan számos európai szabályozási modellhez, a portugál médiaszabályozás alapját is az (1976-os) alkotmányba foglalt szólás-, illetve sajtó- és médiaszabadságot rögzítő klauzulák teremtik meg, ezeket bontja ki részletesen a fent felsorolt szabályozók sora.

A 37. cikkely rendelkezik a kifejezés szabadságáról (valamint az információszerzés szabadságáról, történelmi okokból külön kiemelve azt, hogy a kifejezés szabadságát semmiféle cenzúra nem korlátozhatja).

---

¹ http://app.parlamento.pt/site_antigo/ingles/cons_leg/Constitution_VII_revisao_definitive.pdf

² <http://www.anacom.pt/template20.jsp?categoryId=97281&contentId=16668>

³ <http://www.anacom.pt/template20.jsp?categoryId=97281&contentId=73661>

⁴ <http://www.anacom.pt/template20.jsp?categoryId=5439&contentId=17172>

⁵ A koncentrációs szabályok kivételével.

⁶ <http://www.anacom.pt/template20.jsp?categoryId=5522&contentId=123304>

⁷ A koncentrációs szabályok kivételével.

⁸ <http://www.anacom.pt/template20.jsp?categoryId=105319&contentId=180332>

⁹ <http://www.erc.pt/> (csak portugálul), EPRA profil: <http://www.epra.org/content/english/about/list.php?abc=6>

¹⁰ <http://www.anacom.pt/>, bőséges angol tartalommal

¹¹ <http://www.autoridadedaconcorrenca.pt>

Az Alkotmány 38. cikkelye szerint a sajtó szabadságát az alkotmány garantálja, amelynek tartalma:

- az újságírók kifejezési- és a médiatermék szerkesztési szabadsága;
- törvényben meghatározott módon szabadságuk az információszerzéshez, az információforrások védelme;
- sajtótermék alapítási szabadság, mindenfajta adminisztratív engedélytől, előírástól vagy minősítéstől függetlenül.

A 38. cikkely ezen túl számos, a későbbiekben részletesebben kifejtett, messze ható médiaszabályozási elvet fektet le, így többek között:

- a médiaszereplők tulajdonosi szerkezetének és finanszírozásának átláthatóságának előírását;
- a médiaszereplőkkel szembeni politikai és gazdasági függetlenség elvének lefektetését, a médiakoncentráció általános tilalmát, különösen az összefonódások tilalmával;
- közszolgálati rádió és televízió fenntartásának kötelezettségét;
- a közszolgálati szektor politikai, illetve közigazgatási függetlenségének elvét és követelményét;
- a közszolgálati vélemény-pluralitás előírását;
- a nyilvános televíziós és rádiós szolgáltatások megkezdésének nyilvános tenderhez kötésének elvét.

Ez utóbbi elvek tekintetében az alkotmány következetesen törvényi szintre utalja a részletes szabályok megalkotását.

Az alkotmány 39. cikkelye fekteti le a médiaszabályozás alapelveit, melyek keretében független (külön törvényben meghatározott összetételű, feladatú, szervezetű és működési renddel bíró) médiahatóság feladatává teszi az alábbi értékek védelmét:

- Információ- és sajtószabadság garantálása;
- médiakoncentrációk létrejöttének megakadályozása;
- politikai és gazdasági befolyástól való mentesség;
- polgári jogok biztosítása a média működése során;
- a média szabályozására hozott törvények és szabályozók betartatása;
- vélemény sokszínűség szavatolása;
- a sugárzási jog (ld. a következő bekezdésben) év válaszadásra vonatkozó jog biztosítása.

Végül a 40. cikkelyben a közszolgálati rádió és televízióban való – külön törvényben meghatározott módon való – megjelenés alkotmányos jogát biztosítja politikai pártoknak, szakmai kamaráknak, egyéb országos szervezeteknek. A parlamenti, de nem kormányzó pártok számára (2. bekezdés) további jogot biztosítva a szabály kimondja, hogy képviselőik számához igazított arányú műsoridővel rendelkeznek, amelyben a kormány politikai nyilatkozataira adott válaszaikat fogalmazhatják meg. Parlamenti választási kampány

törvényben meghatározott időtartama alatt a jelöltek általában minden – nem csak közszolgálati – országos csatornán jogosultak műsoridőre.

Szabályozó hatóság

A portugál szabályozási modellben a médiahatóság szerepét az ERC, Entidade Reguladora para a Comunicação Social tölti be. Alapításáról a 2005. évi 53. törvény (Lei 53/2005) gondoskodott, működését – a Szabályozó Tanács – felállításával, 2006. február 17-én kezdte meg. Ezzel egyidőben megszűnt a korábban médiafelügyeleti feladatokat ellátó Alta Autoridade para a Comunicação Social nevű hatóság. Az ERC székhelye Lisszabonban van.

Legfőbb feladata a médiaszektorban tevékenykedő szervezetek szabályozása és felügyelete. Pénzügyi és adminisztratív függetlenséget élvező közigazgatási jogi személy. Szervei:

- Szabályozó Tanács;
- Végrehajtó Bizottság;
- Tanácsadó Testület;
- Törvényességi Revizor.

Részletes feladataikat ld. lent.

Statútum

Statútuma¹² szerint az ERC tevékenységének alanyai a portugál joghatóság alá tartozó:

- hírügynökségek;
- megjelenési formától függetlenül az időszakos kiadványok természetes vagy jogi személy kiadói;
- hagyományos vagy digitális terjesztésű rádiós és televíziós műsorszolgáltatók, ide értve a kiegészítő szolgáltatást nyújtókat, szerkesztőségi tevékenységük szempontjából;
- egyéb elektronikus műsorszolgáltatók.

Tevékenysége során az ERC az alábbi célokat szem előtt tartva jár el:

- a médiában megjelenő vélemények, gondolatok többelvűsége, sokszínűsége;
- a médiatartalom szabad áramlása valamint a diszkriminációmentes hozzáférés biztosítás;
- fokozottan érzékeny csoportok (például gyermekek) védelme;
- a szerkesztett tartalmakat közvetítők tekintetében a tartalomra vonatkozó szakmai és jogi normák betartatása;
- mind a hagyományos, mind az elektronikus kommunikációs csatornák útján közvetített reklámüzenetek jogszerűségének felügyelete.

---

¹² <http://www.erc.pt/index.php?op=conteudo&lang=pt&id=68&mainLevel=folhaSolta>

A statútum 8. cikkelye az ERC feladatait a következőkben határozza meg:

- a kifejezés és sajtószabadság biztosítása;
- a pluralizmus, sokszínűség biztosítása érdekében, a versenyhatósághoz telepített jogok sérelme nélkül, a médiaszereplők tulajdonosi koncentrációjának megakadályozása;
- a média gazdasági és politikai függetlenségének biztosítása;
- gondoskodás a jogok, szabadságok és garanciák érvényesüléséről;
- biztosítja az eltérő nézetek megfelelő szintű kifejezésének és ütköztetésének lehetőségét;
- a sugárzási időhöz, válaszhoz és politikai válaszhoz való jog biztosítása;
- a versenyhatósággal együttműködve, a nyomtatott és audiovizuális szektorban egyaránt ellenőrzi (és támogatja) a piacok hatékony működését, átláthatóságát;
- a távközlési hatóság tevékenységével párhuzamosan részt vesz a szektorális irányelvek és stratégiák kidolgozásában;
- ellenőrzi az állami, autonóm régiós és helyhatósági szervek reklám (kommunikációs) tevékenységét, a pártatlanságra és semlegességre vonatkozó előírások megtartását;
- általában a médiára vonatkozó normák megtartásának felügyelete.

Szorgalmazza és támogatja az iparági önszabályozási törekvéseket, illetve a társszabályozási megoldásokat.¹³

Szervezet

I. Az öt tagú Szabályozó Tanács (Conselho regulador) elsődleges (és kizárólagos) hatásköre a szabályozás körébe eső döntések meghozatala.¹⁴ Tagjai: elnök, alelnök és három további tag. Közülük 4 főt a Parlament választ meg, akik saját hatáskörben választják meg az 5. főt, majd teljes ülésükön az elnököt és alelnököt. A tanácsi tagság feltétele a technikai és szakmai hozzáértés, függetlenség. Eljárásuk során függetlenek, nem utasíthatóak.

A Tanács tagjait 5 évre választják, fő szabály szerint nem visszahívhatóak és tisztségükben nem újíthatók meg.

Nem választható taggá, aki a jelölést megelőző 2 éven belül médiaszektorban érdekelt vállalkozás vagy szak- vagy szakmai érdekszervezet tisztségviselője, a kormány tagja, helyhatóság vagy autonóm régió végrehajtó szervének tagja volt, illetve aki jelentős részesedéssel bír médiaszektorban érintett gazdasági társaságban.

II. Végrehajtó Bizottság, az adminisztratív és pénzügyi menedzsment szerve.

---

¹³ 9. cikkely

¹⁴ Ld. részletesen: Statutum, 2. cím 1. fejezet, Conselho regulador

III. Tanácsadó Testület, szakmai/stratégiai döntéselőkészítő szerv,

E testület tagsága igen széles körből választott, tagja ugyanis az alábbi szervezetek 1-1 képviselője (a legfontosabbak megjelölésével), mindösszesen 16 tag:

- versenyhatóság;
- Média Intézet;
- ANACOM;
- Fogyasztói Tanács (Instituto do Consumidor);
- a Filmszínház, Audiovizuális és Multimédia Intézet (Instituto do Cinema, Audiovisual e Multimédia);
- CRUP – Portugál Egyetemek Rektori Tanácsa (Conselho de Reitores das Universidades Portuguesas);
- CENJOR – Újságíróképzési Központ (Centro Protocolar de Formação Profissional para Jornalistas);
- egy reprezentatív, széles támogatottságú újságíró szakszervezet;
- egy reprezentatív, széles támogatottságú műsorszolgáltatói tömörülés;
- a legnagyobb tagságú fogyasztóvédelmi egyesület;
- a legnagyobb tagságú reklámügynökségi tömörülés;
- a legnagyobb tagságú hirdetői tömörülés;
- ICAP – Civil Önszabályozó Reklám Intézet (Instituto Civil da Autodisciplina da Publicidade);
- APCT – Portugál Lapkiadók Szövetsége (Associação Portuguesa para o Controlo de Tiragem e Circulação).

A Testület feladata a Szabályozó Tanács hatáskörébe eső – vagy egyébként általa a Testületnek megküldött – kérdésekben való, kötőerő nélküli szakvélemény készítése, általában 30 napos határidő alatt (sürgős esetben lerövidíthető).

IV. Törvényességi Revizor, amelynek feladata az ERC pénzügyi és eszközgazdálkodási tevékenységének jogi és célszerűségi vizsgálata.

Tulajdonlás, versenyjog

Az alábbiakban a médiakoncentrációt érintő jogforrások rendelkezéseit vázoljuk fel.

Rádiózásról szóló 4/2001. törvény

A televíziózásról szóló törvényhez hasonlóan (l. lent) egyrészt verseny- és koncentrációs-, másrészt a tulajdoni viszonyok transzparenciájára vonatkozó előírásokat fogalmaz meg a 7. és 8. és 18. cikkelyekben.

Hivatkozik az általános versenyjogi előírásokra (versenytörvény), így a tisztességtelen gyakorlatra (prohibited practices), az erőfölénnyel való visszaélésre és a koncentrációs szabályokra.

Összefonódás tekintetében e jogforrás a televíziós szabályokhoz képest részletesebb előírásokat tartalmaz:

- a szabályozó hatóság (ERC) megtilthatja két rádiós műsorszóró összeolvadását, ha ennek következtében nyilvánvalóan sérülne a véleményszabadság és a „nézőpontok ütköztetésének” lehetősége;
- tilos ötnél több rádiós műsorszóró cégben/szervezetben tulajdonrészt megszerezni, illetve fenntartani;
- egy adott önkormányzat területén¹⁵ működő összes rádiós műsorszóró közül legfeljebb egyben szerezhető, 25%-ot meg nem haladó tulajdonrész;
- műsorszórási jogot szerzett szervezet irányítását érintő tulajdonosi változásra legfeljebb az engedély kiadását követő 3 év elteltével kerülhet sor, az engedély meghosszabbítása esetén ez a határidő egy év.

Televíziózásról szóló 32/2003. törvény

A televíziós műsorszórásról rendelkező jogszabály szűkszavúan rendelkezik a versenyjogi, illetve koncentrációs előírásokról (Article 4.), melyekben elsősorban hivatkozik az általános versenyjogi előírásokra (versenytörvény), így a tisztességtelen gyakorlatra, az erőfölénnyel való visszaélésre és a koncentrációs szabályokra.

Kimondja, hogy a versenyhatóság felügyelete alá tartozó televíziós szervezetek koncentrációja esetén a szabályozó hatóság (ANACOM) előzetes, kötelező érvényű állásfoglalást ad ki, mely csak abban az esetben lehet tiltó jellegű, ha az összeolvadás nyilvánvaló veszélyt jelent a véleményszabadságra, illetve vélemények sokszínűségére.¹⁶ A versenytörvényben bejelentéshez kötött részesedésszerzésekről a szabályozó hatóságot is előzetesen tájékoztatni kell, amennyiben a részesedést szerző vállalat televíziós műsorszolgáltató vagy pályázó.

Vertikális koncentrációt korlátozó kikötés annak rögzítése, hogy a televíziós programok közvetítését a műsorszolgáltató nem kötheti a hálózat üzemeltetőben való részesedés szerzéshez, illetve fordítva, a hálózatot üzemeltető nem követelheti a televíziós műsorszolgáltatóban való részesedés szerzést.

---

¹⁵ Angolul „municipality”, portugálul „municípios” vagy „concelhos”, kb. megyei önkormányzatként fordítható. Felsorolásuk: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_municipalities_of_Portugal

¹⁶ Article 4. 2. „...shall only involve refusal when these operations present clear risk to both freedom of expression and the presentation of different opinions.”

Az 5. cikkely a tulajdonosi szerkezet átláthatóságával kapcsolatos szabályokat rögzíti. A televíziós társaságok részvényei kizárólag névre szólóak lehetnek. A többletjogosultságokat biztosító részvények¹⁷ (többek között 10% feletti tulajdonrész esetén) tulajdonosainak megnevezését, valamint hasonló szervezetekben való tulajdonrészük megjelölését minden évben nagy példányszámú, országos folyóiratban kell közzétenni.

Elektronikus kommunikációról szóló 5/2004. törvény

A normaszöveg Európai jogharmonizációt megvalósító jogalkotási termék, mely a 2002/19/EK, 2002/20/EK, 2002/21/EK, 2002/22/EK és 2002/77/EK irányelvek rendelkezéseit ülteti a portugál jogba.

A jogszabály részletes előírásokat fogalmaz meg a jelentős piaci erővel rendelkező szereplőkre vonatkozóan (Section II.), ill. a rájuk kiszabható kötelezettségek terén (Section III.), 7. cikkelye a nemzeti szabályozó hatóság (ANACOM, „NRA”)¹⁸ számára előírja a versenyhatósággal (Autoridade da Concorrência) történő együttműködést az elektronikus kommunikációs szektorban megvalósuló verseny biztosítása végett (Article 7. 2.).

A hírközlési hatóságról (ANACOM)

Az ICP-ANACOM (a Felügyelet) az 1981-ben megalapított Portugál Hírközlési Hatóság jogutódja.

A Felügyelet főbb feladatai:

- előfizetési díjak és más állami bevételek begyűjtése;
- tulajdonosi és munkáltatói jogokat gyakorol;
- hírközlési felügyeleti funkciót lát el.

A Felügyelet létesítő okiratát (a Létesítő Okirat) a Rendelet¹⁹ 1. sz. melléklete tartalmazza. A Felügyelet székhelye Lisszabon, a Felügyelet jogi személy, más jogi személyek alapítója lehet. Feladatait kormányzati és minisztériumi felügyelet mellett, de azoktól függetlenül gyakorolja.

A Felügyelet összevont médiahatóság, egyszerre felügyeli a távközlési infrastruktúrát és a tartalomszolgáltatókat.

---

¹⁷ Pontos meghatározást ad: Articles 20 and 21 of the Shareholders' Code, approved by Decree-Law No. 142-A/91, of 10th April

¹⁸ National Regulatory Authority

¹⁹ Decree-Law no. 309/2001, of 7 of December, <http://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=974442>

Feladat- és hatáskörök különösen:

- a kormányzat hírközlési politikájának segítése, részvétel a hírközlést érintő jogszabályalkotásban;
- általános médiafelügyeleti funkciók ellátása;
- a rendelkezése álló frekvenciák elosztása;
- egyetemes hírközlési szolgáltatások felügyelete;
- hírközlési szolgáltatók számára elérési pontokat biztosít;
- fogyasztóvédelem;
- postai és távközlési tevékenység folytatásának engedélyezése;
- szabványosítás elősegítése;
- tevékenységét érintő társadalmi vitákban való részvétel.

Eljárásait legfeljebb 60 napon belül lefolytatja. Közigazgatási hatósági jogköröket gyakorol a tevékenységét érintő területek felett, a portugál közigazgatási eljárásjogi szabályoknak megfelelően bírságot szabhat ki.

Az általa gondozott jogszabályok és iránymutatások változásait megelőzően konzultál az érintett kormányzati és nem-kormányzati szervekkel. A Felügyelet által hozott jogszabályok érvényességéhez szükséges, hogy közzétételre kerüljenek a Diário da República (a kormány hivatalos lapja) oldalain és az interneten.

Az ICP-ANACOM a saját belső működése, illetve a szolgáltatók tekintetében utasításokat bocsáthat ki, amelyek a bennük megjelölt időpontban vagy kibocsátásuktól számított öt napon belül lépnek hatályba.

Az általa felügyelt entitásoknál helyszíni vizsgálatokat folytathat, és 30 napos határidővel iratokat kérhet be. A tudomására jutott üzleti titkot büntetőjogi felelősség mellett köteles megőrizni. A felügyelet támogatja a viták választottbíróági úton való rendezését.

Szervezeti felépítés

A Felügyelet szervei az Igazgatótanács, a Könyvvizsgálói Testület és a Tanácsadó Testület.

A Felügyeletet az Igazgatótanács irányítja, tagjait öt évre a kormány nevezi ki, elnöke és legalább kettő, legfeljebb négy tagja van, utóbbi esetben tagjai közül alelnököt választ.

Az igazgatótanácsi tag:

- nem lehet az, aki kinevezését megelőző két évben valamely távközlési vállalat irányításában közreműködött, ilyen társaságban tulajdonos vagy befektető;
- köztisztviselő;
- további tevékenységet tudományos oktatói tevékenység kivételével nem láthat el;
- mandátumának letelte után további két évig nem dolgozhat távközlési vállalatban, ennek ellenértékeként a korábban őt megillető illetmény kétharmadára jogosult egészen addig, amíg máshol nem helyezkedik el.

Az igazgatótanács feladatát más szervektől függetlenül látja el, de a kormány feloszthatja, ha

- szabálytalanul működik;
- gazdálkodása igazolatlanul meghaladja a kijelölt keretet.

Ebben az esetben az új igazgatótanácsot a kormány úgy jelöli ki, hogy a háromtagú testület tagjait 3, 4 és 5 évekre nevezi ki, öttagú testület esetében két-két 4, illetve 5 éves mandátumot oszt ki, egy személyt pedig egy évre jelöl ki.

Az igazgatótanács hetente legalább egyszer, illetve az elnök vagy bármely két tag javaslatára ülésezik.

Az igazgatótanács irányítja a felügyelet működését és gazdálkodását. A felügyelet képviselője az igazgatótanács elnöke, aki az igazgatótanács tevékenységének és más kormányzati és nem-kormányzati szereplőkkel való kapcsolatnak az összehangolásáért is felel.

A Felügyelet cégjegyzése az elnök és további két igazgatótanács tag aláírásával történik. Az igazgatótanács más cégjegyzési módot is elhatározhat a képviseleti jogokat másra átruházhatja.

Az igazgatótanács és a felügyelet gazdálkodását a könyvvizsgálói testület felügyeli, amely egy elnökből és további két tagból áll, akik közül egy bejegyzett könyvvizsgáló kell, hogy legyen. Tagjait a pénzügyminisztérium nevezi ki három évre.

A Tanácsadó Testület a felügyelet munkáját segíti, tagjai

- családügyi minisztérium;
- kormányzat honvédelmi, belügyi, gazdasági, kulturális, tudományos, hírközlési és fogyasztóvédelmi;
- portugál autonóm régiók (azori szigetek és madeira);
- önkormányzatok szövetsége;
- versenytanács;
- postai szolgáltatók;
- telekommunikációs szolgáltatók;
- földfelszíni digitális műsorszórásra jogosultak;
- mobiltelefon szolgáltatók;
- internet-szolgáltatók;
- vezetékes telefonszolgáltatók;
- eszközöket, berendezéseket gyártó vállalatok;
- üzleti felhasználók;
- felhasználói egyesületek képviselői.

A Testület elnöke a családügyi minisztérium (tutelage) képviselője. A tagok kinevezésére az őket delegáló testület szabályai vonatkoznak. Megvitatja mindazon ügyeket, amelyeket az igazgatótanács vagy törvény, illetve a tagok javaslatai alapján napirendre vesznek, évente legalább kétszer ülésezik.

A Felügyelet szerveinek működésére a portugál közigazgatási eljárásjog vonatkozik, azzal, hogy

- működési rendjét minden szerv maga határozza meg;
- a szavazásokon tartózkodni nem lehet;
- az ülésekről készült jegyzőkönyvet minden jelenlévőnek alá kell írnia, kivéve a tanácsadó testület üléseit, amelynek jegyzőkönyvét a levezető elnök és a titkár kézjegyével hitelesíti.

A Létesítő Okirat a Felügyelet gazdálkodására vonatkozó szabályokat is tartalmaz, többek között meghatározza a Felügyelet bevételi forrásait. A Felügyelet évente a kormány és a portugál nemzetgyűlés részére jelentést készít, illetve az illetékes parlamenti bizottság megkereséseire válaszol. A Felügyelet alkalmazottai polgári, büntető és közigazgatási jogi vonatkozásban elszámoltathatók az általuk okozott károkért és visszaélésekért.

A Felügyelet által összeállított és kötelezően frissített internetes oldalnak tartalmaznia kell minden, a tevékenységével kapcsolatos információt.

Közszolgálati televízió és rádió²⁰

A törvény a portugál közszolgálati rádió- és televízióadók működését szabályozza, egyúttal az 1. mellékletben meghatározza az intézmény alapszabályát.

Az intézmények közpénzből alapított részvénytársaságok, a részvények a pénzügyminisztérium tulajdonában vannak, de a tulajdonosi jogokat más állami szerv, illetve a kormányzat által erre kijelölt személy is gyakorolhatja, az egyszemélyes gazdasági társaságokra érvényes előírásoknak megfelelően.

Az intézmények függetlenségét törvényileg garantálja.

A portugál rádió és televízió szervei a közgyűlés, az igazgatóság és a könyvvizsgáló. Működik mellette egy tanácsadó testület és egy-egy rádióval, illetve televízióval foglalkozó független megfigyelő (ombudsman) is.

Az összevont intézmény jogutódja a korábban egymástól független közszolgálati rádióknak és televízióknak, a munkavállalói és egyéb jogviszonyok (kollektív szerződés, egyéb megállapodások) folytonosságát a törvény biztosítja.

A Portugál Rádió és Televízió, létesítő okirata szerint:

- állami tulajdonú részvénytársaság;
- székhelye Lisszabon, Avenida do Marechal Gomes da Costa, 37.;

---

²⁰ Law no. 8/2007, of 14 February, <http://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=978933>

- regionális képviseletei vannak az autonóm régiókban, amelyek bizonyos határok mellett önállóan is készíthetnek műsorokat, valamint
- további jogi személyek tulajdonosa lehet.

Közszolgálati feladatok ellátására jött létre, de további kereskedelmi tevékenységet is folytathat (hirdetés, műsorkészítés, oktatás-tréning, filmgyártás).

A szerkesztőség vezetője felel a programok tartalmáért az igazgatóság által elfogadott ügyrenddel összhangban.

A portugál médiahatóság a tanácsadó testület része, ellenőrzi a közszolgálati ságnak való megfelelést. Az igazgatóság tagjai a Parlamentet évente tájékoztatják a fejleményekről, illetve a parlament bármikor tájékoztatást kérhet.

Csak közvetlen vagy közvetett állami tulajdonban működhet a közszolgálati adó.

Az igazgatóság, a közgyűlés és a könyvvizsgálót 4 éves időtartamra választják. Közgyűlés tagjai a részvényesek, a nemzetközi társasági jogokban foglaltaknak megfelelő funkciókkal (menedzsment kijelölése, kv. megválasztása, éves beszámoló stb.). Évente egyszer ülésezik.

Az igazgatóságnak öt tagja van, tagjai közül elnököt és alelnököt választ és csak abban az esetben visszahívhatók, ha

- súlyos gondatlanságot követtek el;
- többször súlyosan megsértették a koncessziós megállapodást;
- állandó jelleggel hiányoznak.

Az igazgatóság:

- működteti a társaságot, biztosítja a közszolgálati ságnak való megfelelést;
- képviseli a társaság hatóságok és harmadik felek előtt.

Az elnök:

- fő képviselő
- összefogja az igazgatóság működését
- dönt szavazategyenlőség esetén
- biztosítja a döntések végrehajtását

Az üléseket az elnök vagy legalább két it tag hívja össze, jegyzőkönyvet kell vezetni, meghatalmazással is részt lehet venni.

Ellenőrző szerv a könyvvizsgáló, amelynek helyettesét is a közgyűlés választja, évente könyvvizsgálói jelentést készít. Az évente legalább 3 alkalommal összeülő Tanácsadó testület 4 évre választott tagjai:

- parlament;
- autonóm régiók;
- önkormányzatok szövetségének;

- munkavállalói kv és szakszervezetek;
- vallások;
- nézői, szülői, ifjúsági, szerzői, jogvédő, bevándorló, fogyatékos, fogyasztóvédő szervezetek;
- a társaság egyéb szerveinek képviselői szavazati jog nélkül látogathatják az üléseket.

Feladata: véleménynyilvánítás a rádió és televízió munkájáról, és az ombudsmanokat kötő jelentéseket készíti.

Televíziós és rádiós ombudsman

Öt évre választják, eljárásukban függetlenek, munkájuk során tekintetbe kell venniük a tanácsadó testület véleményét. A rádió és televízió információs dokumentumai és statisztikai kimutatásai korlátozás nélkül rendelkezésére állnak. Feladata:

- panaszok kivizsgálása;
- véleménynyilvánítás panaszok tekintetében;
- vizsgálatokat folytathat a műsorkészítés, struktúra tartalom tekintetében;
- éves jelentés készítése.

Feladata ellátása során figyelembe veszi a műsorszerkesztők véleményét, objektivitásra törekszik.

Közszolgálati finanszírozás²¹

A közszolgálati televízió- és rádió-műsorszóró tevékenység finanszírozása a 2003. évi 30. törvényben és a vonatkozó (pl. koncessziós) szerződésekben meghatározott módon történik. A rádió-műsorszóró tevékenységért az előfizetési díjakba beépített anyagi ellentételezés járul, a televízió-műsorszóró tevékenység utófinanszírozásban részesül, illetve a rádió-műsorszórók után fennmaradó előfizetési díjakból gazdálkodik, négy éves lebontásban, amelynek nem csak az egész periódusban, hanem az egyes évekre lebontva is fedeznie kell a teljes költségeket.

A közszolgálati adók más forrásból (hitelekből) rövid távú igényeik kielégítése érdekében csak az éves költségvetés 20 százalékának megfelelő összegből gazdálkodhatnak.

A fogyasztók által fizetendő havi előfizetési díj 1,6 euró, az évente 400kWh alatt fogyasztó háztartások mentesülnek. Az előfizetési díjakat a háztartások villanyszámláiba kell beépíteni és azzal együtt kiegyenlíteni.

---

²¹ Law no. 30/2003, of 22 of August, <http://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=978953>

Televíziós törvény²²

A televízió-műsorszórásra vonatkozó törvény szabályozza Portugália területén a televíziózási tevékenységet. A közszolgálati adók működését az állam garantálja.

A médiahatóság felügyeli a televízió-műsorszóró társaságok működését. Az állam, a közszolgálati és a kereskedelmi média alapelvi szinten működnek együtt.

A televízió-műsorszórás lehet nemzetközi, országos, regionális vagy helyi, attól függően, hogy a tevékenységet

- elsősorban egy másik ország;
- az ország ideértve az autonóm tartományokat;
- egyes régiók vagy nagyváros;
- önkormányzatok vagy önkormányzati társulások területén folytatják.

A televíziós programok általános vagy tematikus jellegűek, feltételhez kötöttek (előfizetések) vagy ingyenesek. Általános jellegű a vegyes műsorstruktúrával dolgozó műsorszóró. Tematikus az egyazon programokra koncentráló csatorna. Ha ez reklámtevékenység vagy televíziós vásárlási műsorablak, akkor másfajta programot (filmek, hírek stb.) nem sugározhatnak.

A televízió-műsorszórás célja:

- tájékoztatás, oktatás, szórakoztatás;
- az információhoz való jog érvényesítése;
- demokratikus értékek, pluralizmus kiépítése;
- portugál kultúra terjesztése.

A televízió-műsorszolgáltatóval szemben támasztott követelmények: a tőkeminimum 5 millió euró az általános műsorszóró tevékenységet folytató társaságoknál, 1 millió euró a tematikus és 200 ezer, illetve 100 ezer a regionális, illetve helyi csatornák esetében. Továbbkövetést végző társaságok esetében a tőkeminimum 5 millió az országos, 1 millió a regionális és 200 ezer a helyi társaságok esetében.

A televízió-műsorszolgáltató pártpolitikától mentesen, pártfinanszírozás nélkül működik.

Engedélyköteles tevékenység, szükséges hogy a főtevékenysége erre irányuljon, az engedélyek nem ruházhatók át. a frekvenciák elosztása a portugál nemzeti frekvenciaelosztási terv szerint történik.

Az ingyenes televízió-műsorszolgáltatói tevékenységre kiírt nyilvános közbeszerzési pályázatot a kormány erre feljogosított tagja írja ki.

A pályázatban meg kell határozni:

- a műsorszolgáltatókra vonatkozó követelményeket és a tevékenységet esetlegesen korlátozó területeket;

---

²² Law no. 27/2007, of 30 of July, <http://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=979660>

- tulajdonosok arányát;
- a tender műszaki paramétereit;
- a gazdasági és pénzügyi megvalósíthatósági tanulmányokat;
- lefedettségi mutatókat;
- emberi és technikai feltételek rendelkezésre állását;
- adó- és társadalombiztosítási követelményeknek való megfelelést.

A pályázatok elbírálásánál figyelembe kell venni:

- az érintett területen mennyiben járul hozzá a televíziózás, újságírás fejlődéséhez;
- az európai és portugál művek terjesztéséhez;
- jogszabályi megfelelési mutatók;
- munkahelyteremtés, oktatás.

A benyújtott pályázatokat 20 napon belül előzetesen véleményezni kell, majd a döntést magában foglaló rendeletet 30 napos nyilvános konzultációra kell bocsátani. Az előfizetéses televízió-műsorszolgáltatói tevékenységre kiírt nyilvános közbeszerzési pályázatot a kormány erre feljogosított tagjai hirdetik meg.

A pályázatok elbírálásakor figyelembe kell venni:

- gazdasági és pénzügyi költségeit;
- mennyiben járul hozzá az információs társadalom kialakításához, a televíziós műsorválaszték fejlesztéséhez, az európai művek gyártásához és a portugál nyelvű művek terjesztéséhez.

A pályázatok elbírálásában a médiahatóság is közreműködik. A hírközlési hatóság is részvétele is kötelező, ha a pályázat a nemzeti frekvenciaelosztási tervben nem szereplő frekvenciára vonatkozik.

A pályázatok elbírálása a törvényben meghatározott feltételek és a felek meghallgatása alapján történik. Elutasítási okok különösen a jogszabályoknak nem megfelelő pályázat, illetve a technikai háttér hiánya. Az engedélyek megadásáról, visszavonásáról értesíteni kell az érintetteket, továbbá közzétenni a közlönyben és a hatóság honlapján. A televízió-műsorszolgáltatókat nyilvántartásba kell venni, a médiahatóság jogosult a nyilvántartásban szereplők tevékenységét ellenőrizni.

A műsorszolgáltatást az engedély kiadásától számított 12 hónapon belül kell megkezdeni.

Az engedélyben meghatározott tevékenységet csak három év elteltével, a médiahatóság engedélyével lehet módosítani, ennek elbírálására az eljárási határidő 90 nap.

Az engedélyek 15 évre szólnak és ilyen időszakra többször meghosszabbíthatók, amelyet a lejárat előtt 240 vagy 180 nappal korábban kell kérni. Az 5. és a 10. évben a hatóság jelentést készít, melyben ajánlásokat tehet. Az ilyen közbenső ajánlásokat a megújításra vonatkozó kérelemben figyelembe kell venni.

Az engedélyek visszavonáskor szűnnek meg a törvényben meghatározott esetekben felfüggeszthetők.

Műsorelosztókra vonatkozó szabályok

A portugál nyelvű csatornák elsőbbséget élveznek. A műsorszórási jeleket a tévétársaságok adják át a műsorelosztóknak. A műsorelosztók engedélyeinek kiadásakor figyelemmel kell lenni a versenyhivatal és a hírközlési hatóság véleményére. A műsorelosztók által sugárzott programban beálló bármilyen változásról a felhasználókat 30 nappal előre értesíteni kell.

A televíziós műsor készítése

A program összeállításában és elkészítésében az alkotók teljes szabadsággal bírnak azzal, hogy az alapjogok tisztelete, megkülönböztetés tilalma, kiskorúak fejlődése meghatározó értékek. Utóbbiak tekintetében megkülönböztető jelzést kell alkalmazni, sugárzás csak este 10:30 és reggel 6 óra között lehetséges. A műsorszolgáltatók önszabályozással dolgozzák ki a jelzéseket. Ezek a megkülönböztető szabályok nem vonatkoznak a feltételhez kötött tevékenységre. Az egyes csatornák belső szabályzatot dolgozhatnak ki a fentiek betartása érdekében.

A sugárzott műsorok programját, az egyes programelemek hosszát kötelesek előzetesen közzétenni, változtatni legfeljebb 48 órával korábban lehet. Külső elháríthatatlan ok vagy az események fontossága kivételt jelenthet.

A szolgáltatók kötelesek a lehető legrövidebb időn belül közzétenni a köztársasági elnök, a parlament és a miniszterelnök által közzétenni kívánt üzeneteket. Ez a szabály szükségállapot vagy háború esetén minden televízió-műsorszolgáltatóra vonatkozik.

Egyes eseményekre kizárólagos közvetítési jogot lehet szerezni, kivéve a politikai eseményeket. Ha jelentős közérdeklődésre számot tartó eseményről van szó, akkor a piaci feltételeknek megfelelő megállapodásban biztosítani kell más televízió-műsorszolgáltatóknak is a közvetítés jogát. A médiahatóság ilyen esetek elbírálásakor választottbírósként jár el.

Kizárólagos közvetítési jog tulajdonosa köteles lehetővé tenni, hogy az adott program más országokban is elérhető legyen. Nem lehet kizárólagos közvetítési jogot szerezni akkor, ha ezzel az EU valamely más tagállamában a nézők jelentős részét megfosztják az adott programhoz való hozzáféréstől.

A kizárólagos közvetítési jog nem zárhatja ki, hogy más társaságok az adott eseményről összefoglalót készítsenek, figyelemmel arra, hogy

- a lényegi részről számolnak be maximum 90 másodperc terjedelemben;
- hírműsorban teszik közzé;
- az eseménytől számított 36 órán belül;
- forrásmegjelölést tesznek ki.

A televízió-műsorszolgáltatók kötelesek megfelelni a vonatkozó jogszabályi és erkölcsi követelményeknek, különösen szem előtt tartva az idősek és a gyermekek érdekeinek védelmét és az alábbiakat:

- a program változatossága;
- pontos és független tájékoztatás;
- gazdasági és politikai érdekektől való mentesség;
- választási időszakban a vonatkozó törvények betartása;
- válaszadás és helyesbítés kérésének eleget tesznek;
- európai és portugál művek készítése és sugárzása;
- a műsort a médiahatóság ajánlásának figyelembe vételével elérhetővé teszik a fogyatékkal élők számára is;
- figyelembe veszik a helyi és regionális sajátosságokat, kulturális igényeket.

Ennek biztosításáért a műsorigazgató felel. Közreműködésével minden televízió-műsorszolgáltató köteles szerkesztőségi szabályzat kidolgozására a műsorszolgáltatás megkezdésétől számított 60 napon belül és ezt köteles közzétenni.

Az általános televízió-műsorszolgáltatók kötelesek hivatásos újságírók által készített hírműsorokat sugározni, valamint – a hirdetési és televíziós vásárlási műsorablak csatornák kivételével – kötelesek legalább napi hat óra műsort sugározni.

Egy kétórás időszakon belül a programidő maximum 10, illetve 20 százalékában lehet hirdetést vagy televíziós vásárlási műsorablakot közzétenni. Nem számít bele a saját készítésű műsorok hirdetése és a jótékonyági felhívás közzététele.

Televíziós vásárlási műsorablak:

- napi száma legfeljebb nyolc alkalom;
- összességében legfeljebb 3 óra egy nap;
- időtartama legalább 15 perc.

A műsorokra vonatkozó szabályok:

- a műsorinformációt a technikai és művészi tulajdonságoknak megfelelően kell közzétenni;
- sugárzástól számított legalább 90 napig tárolni kell;
- portugál nyelven vagy felirattal kell sugározni;
- az országos műsorszolgáltatók aktív műsoridejének fele portugál készítésű műsor kell legyen, nagyrészt pedig európai készítésű műsorokat kell sugározni. 10 százalékban független európai készítő műsorait kell sugározni, a gyártástól számított 5 éven belül, a hír- és szórakoztató műsorok nem tartoznak ide;
- 20 százalékban kell hazai kreatív műsorokat sugározni.

A fenti mutatóknak való megfelelésről évente jelentést kell készíteni, illetve 3 havonta adatokat kell szolgáltatni a médiahatóságnak.

Közszolgálati televízió

Feladatai és célja a tükörképe a közszolgálati rádió hasonló szabályainak, de koncesszió ideje 16 év, négyévente átfogó felülvizsgálat van.

A közszolgálati főcsatorna

- kiemelkedő feladata a tájékoztatás, különböző vélemények bemutatása, dokumentumfilmek és riportok sugárzása;
- portugál nyelvű szórakoztatás;
- kulturális programok készítése;
- a nézők tájékoztatása állampolgári jogaikról és kötelességeikről.

A másodlagos közszolgálati csatorna

- kulturális, oktatási, művészeti műsorokra koncentrált;
- a magánszféra bevonásával a főcsatornától különböző típusú műsorokat sugároz;
- a közigazgatással és civil társadalommal való kapcsolattartás érdekében tanácsadó testület segíti.

Nemzetközi műsorszolgáltatók

- a határon túli portugál közösségekkel és portugál nyelvű országokkal való kapcsolattartásra törekszenek;
- szélesebb együttműködési lehetősége van a magánkézben lévő televízió-műsorszolgáltatókkal;
- a közigazgatással és civil társadalommal való kapcsolattartást tanácsadó testület segíti.

Regionális műsorszolgáltatók elsősorban az autonóm tartományokban működnek, a helyi közbiztonság és közegészségügy érdekeit is figyelembe veszik, az autonóm kormányzati szervekkel intenzívebb kapcsolatuk van.

Az állam megfelelő átláthatóságot biztosítva és ellenőrzés mellett anyagi támogatást adhat a törvényben meghatározott célok biztosítása érdekében négy éves periódusokban éves elszámolással.

Hozzáférhetőség

Politikai pártok, szakszervezetek, szakmai érdek-képviselői szervek és a gazdasági élet, környezetvédelem, esélyegyenlőség képviselői – pihenő és munkaszüneti napok, valamint választásokat közvetlenül megelőző időszak kivételével – igényt tarthatnak a közszolgálati műsorokban való megjelenésre, ingyenes önálló műsoridőre egy évben az alábbiak szerint:

- parlamenti pártok 10 perc plusz további 30 másodperc minden egyes képviselő után;
- parlamenten kívüli pártok 5 perc plusz minden választáson megszerzett 15 ezer szavazat után 15 másodperc;
- hatvan perc a kormány és ugyanennyi az ellenzék képviselőinek;

- kilencven perc a szakszervezeteknek, gazdasági szervezeteknek és ötven perc a különböző civileknek, pl. emberi jogvédők, környezetvédők, fogyasztóvédők;
- tizenöt perc minden törvényes műsoridőre történő jogosultsággal bíró szervezetnek.

Ez a szabály szabadnapokon, munkaszüneti napokon és nemzeti ünnepeken nem érvényesül.

Az adott érdekcsoportot érintő műsorszám sugárzása előtt a csoportra történő utalást megfelelően közzé kell tenni. Az ellenzék képviselőinek joguk van reflektálni a kormányzati döntésekre és azokat egy műsorban véleményezni. A műsorszórásban szereplő személyeknek joguk van kifogásolni és kijavíttatni a rájuk vonatkozó közléseket.

A televízió-műsorszolgáltatók által készített, kulturális vagy történelmi jelentőségű anyagok archiválásra kerülnek.

Televíziós sugárzási licenck23

A televíziózás engedélyköteles tevékenység, a meglévő analóg engedélyek a földfelszíni digitális műsorszórásra is vonatkoznak. Az ERC adja ki az engedélyeket, a társaságoktól érkező egyedi kérelmek alapján.

Az engedélyek 15 évre vonatkoznak, korlátozás nélkül megújíthatók. Ennek során meg kell felelni az eredeti követelményeknek és legalább egy évvel előtte be kell nyújtani a pályázatot.

Az egyes televízió-műsorszóró társaságok egyenlő feltételekkel férhetnek hozzá a szintén engedélyhez kötött üzemeltetett hírközlési hálózatokhoz.

Engedélyezés nyilvános közbeszerzési eljárással zajlik, a kezdetekkor fel kell mutatni a teljes befektetendő összeg 25 százalékát. A nyertes pályázónak 3 éven belül az ország 75 százalékán sugározni kell, a fennmaradó területen 5 év alatt kell pótolni a sugárzást.

A tender benyújtására 3 hónap van és tartalmaznia kell:

- indoklás;
- gazdasági és pénzügyi megvalósíthatósági tanulmány;
- technikai leírás;
- emberi erőforrás-felhasználásról szóló tanulmány;
- tevékenység, program részletes ismertetése, szerkesztőségi szabályok, csatorna elnevezése;
- cégkivonat;
- könyvelési megfelelési tanúsítvány;
- nullás adóigazolás;
- meghatározott összeg letétbe helyezése.

---

²³ Decree-Law no. 237/98, of 5 of August, <http://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=979937>

Hiánypótlásra felhívás 15 nap, hiánypótlás legfeljebb 20 nap. Az ERC bármikor bekérhet további szükséges iratokat.

Előzetesen igazolni kell a megfelelő technikai, műsorszórási hátteret. A tendereztető havonta közzéteszi a közbeszerzésben résztvevők adatait. Három hónapon belül meg kell indítani az adást. Tevékenységére általánosságban vonatkoznak a hírközlési és egyéb irányelvek.

Rádiótörvény²⁴

A rádió-műsorszórásra vonatkozó törvény (a Rádiótörvény) szabályozza a Portugália területén működtetett földfelszíni, digitális földfelszíni és egyéb, pl. internetes rádióállomások működését és a frekvenciák elosztását.

Rádió-műsorszórásra csak az ilyen főtevékenységet végző jogi személyek (a Koncessziós Társaság), a megfelelő engedélyek birtokában, az általuk megjelölt székhelyről, a vonatkozó egyéb jogszabályok megtartásával jogosultak. A frekvenciák elosztását a kormány hírközlésért felelős tagja végzi.

A műsorszóró társaságoknak az ERC szabályai szerint meg kell jelölniük, hogy mely területen milyen jellegű programot szolgáltatnak. A helyi rádióadókat az ott működő egyetemek hallgatói is igénybe vehetik saját készítésű műsorok sugárzása érdekében.

Rádió-műsorszóró tevékenységet nem folytathatnak politikai pártok, szakszervezetek, helyi önkormányzatok és a hozzájuk köthető vagy általuk támogatott további szervezetek vagy személyek.

A vonatkozó versenyjogi szabályokon túl egy adott személy vagy szervezet nem lehet tulajdonos ötnél több rádió-műsorszóró szervezetben. A helyi műsorszóró társaságokban egy tulajdonosnak legfeljebb 25 százalékos részesedése lehet a rádió-műsorszóró társaságban. A rádió-műsorszóró társaságok törzstőkéjének bárminemű változását be kell jelenteni az ERC-nek.

A törvényes célok (kiegyensúlyozott, országos és helyi tájékoztatás, médiaplurális stb.) megteremtése érdekében az állam pénzügyi támogatást nyújthat.

Portugáliában nyilvántartásba-vételi kötelezettség működik, az ICS-ANACOM nyilvántart minden rádió-műsorszóró társaságot.

A rádió-műsorszórás technikai feltételeit, a szükséges engedélyek körét és a vonatkozó díjakat az adott rádió-műsorszórásra vonatkozóan egyedileg kell meghatározni. A szolgáltatás módosításához (fejlesztéséhez) szükséges lépéseket (új berendezések létesítése, területi terjeszkedés) csak a vonatkozó dokumentum módosításával lehet megtenni.

Rádió-műsorszóró tevékenység engedélyköteles, az engedélykötés személyhez kötődik, főszabály szerint nem továbbadhatók.

---

²⁴ Law no. 4/2001, of 23 of February, <http://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=978864>

Az engedélyben fel kell tüntetni:

- a rádió-műsorszórás típusát;
- a szolgáltatás székhelyét;
- az érintett területet;
- a frekvencia kiterjedését és a szolgáltatás erősségét.

Az engedélyeztetési eljárásra az ICS által kidolgozott és a kormány által elfogadott szabályok vonatkoznak. A rádió-műsorszórási és programmódosítási kérelmeket az ICS továbbítja az ERC részére, amely dönt. Az elutasítást megfelelően indokolni kell.

A rádió-műsorszórási engedélyek tíz évre szólnak, amelyek az engedély lejártá előtt 6 hónappal beadott kérelemben korlátlan alkalommal meghosszabbíthatók.

A rádió-műsorszóró társaságokban tulajdonosváltás csak az eredeti engedély kiadását követő harmadik év vagy a meghosszabbítást követő első év letelte után és az ERC engedélyével lehetséges.

Programváltoztatásra csak az engedély kiadását követő egy év után van lehetőség. Az ERC hallgatása esetén a kérelemben megjelölt változásokat elfogadottnak kell tekinteni.

Földfelszíni digitális rádió-műsorszórás

Az analóg földfelszíni rádió-műsorszórásra kiadott engedélyek vonatkoznak a digitális földfelszíni rádió-műsorszórásra is.

A földfelszíni rádió-műsorszórásra vonatkozó engedélyeket nyilvános közbeszerzési eljárás keretében kell kiadni, amelyet a kormány az ERC véleményének figyelembe vételével ír ki.

A pályázatok elbírálásában szempont a szolgáltatás minősége, a projekt összetettsége és kreativitása, a tulajdonos piaci jelenlétének mértéke, a hazai zene megjelentetése. A nyertes pályázónak fél éven belül meg kell kezdenie a műsor szolgáltatást és három éven belül le kell fednie az eredeti terület háromnegyedét.

A tematikus műsor szolgáltatók egy év után kérhetik besorolásuk megváltoztatását, erről az ERC a vele azonos területről sugárzó rádió-műsorszórók véleményének figyelembe vételével dönt.

A műholdas és a kábeles rádió-műsorszórás engedélyezése az adott kérelemben megjelölt technikai jellemzők figyelembe vételével történhet.

Felelős szerkesztő kijelölése szükséges. Belső szerkesztőségi szabályokat az ERC részére be kell nyújtani.

A helyi adóknak reggel hét és éjfél között legalább napi nyolc órát kell saját készítésű programokat sugározniuk. Hírszolgáltatást csak hivatásos újságírók végezhetnek.

A földfelszíni műsor szolgáltatók napi 24 órában kell programot adjanak. A műsorokat legalább 30 napig meg kell őrizni. A jogdíjak tekintetében havi nyilvántartást kell vezetni, amelyen fel kell tüntetni a művet, az előadóművészt és a sugárzás időpontját.

A hirdetések megkülönböztető jelzéssel lehet csak sugározni és nem haladhatja meg a napi műsoridő egyötödét.

A közszolgálati műsorokra külön szabályok vonatkoznak:

- minimum időtartam 15 év;
- Közvetítenie kell a főbb közjogi méltóságok üzeneteit;
- politikai megjelenés méltányos megoszlását;
- hangarchívumok fenntartása;
- rádiómúzeum fenntartása;
- portugál nyelvű országokkal kapcsolattartás;
- nemzetközi szervezetekkel kapcsolattartás.

Működésüket a pénzügyminisztérium és a tömegmédiáért felelős kormánytag felügyeli.

Hozzáférhetőség

Politikai pártok, szakszervezetek, szakmai érdek-képviselői szervek és a gazdasági élet, környezetvédelem, esélyegyenlőség képviselői igényt pihenő és munkaszüneti napok, valamint választásokat közvetlenül megelőző időszak kivételével tarthatnak a közszolgálati műsorokban való megjelenésre, önálló műsoridőre az alábbiak szerint:

- parlamenti pártok 10 perc plusz további 15 másodperc minden egyes képviselő után;
- parlamenten kívüli pártok 5 perc plusz minden választáson megszerzett 15 ezer szavazat után 15 másodperc;
- hatvan perc minden egyéb fent említett szervezetnek;
- tíz perc minden törvényes műsoridőre történő jogosultsággal bíró szervezetnek.

A programszerkesztők döntenek a műsoridő megosztásáról, vita esetén az ERC dönt.

Az ellenzők képviselőinek joguk van reflektálni a kormányzati döntésekre.

A műsorszórásban szereplő személyeknek joguk van felszólalni és kijavítást kérni a rájuk vonatkozó közlések tekintetében.

A rádió-műsorszórást végzők tevékenységükért polgári és büntetőjogi felelősséggel tartoznak, a jogosulatlanul végzett műsorszolgáltatás büntetendő.

A jogerős pénzbírság 60–40 százalékban oszlik meg az állam és az ICS, vagy (hirdetések esetében) a visszaélést feltáró szervezet és a károsult között.